

Za izboljšanje gmotnega stanja državnega uradništva.

(Dve važni seji: Glavne uprave Činovniškega Saveza in UJU.)

Seje glavne uprave »Činovniškega Saveza« v Beogradu dne 21. februarja t. l. so se udeležili predsednik Maks Lilleg, I. podpredsednik A. Skulj in predsednik Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva M. Rabrenović.

Predsednik »Činovniškega saveza« M. Jovanović je podal poročilo o uradniškem zakonu.

Vsi zastopniki so predložili težke gospodarske prilike v katerih žive državni nametenci v državi in izrazili so želje, da pri nese novi zakon uradništvu toli zaželeno poboljšanje. Težnje našega uradništva je še posebej poudaril predsednik M. Lilleg in se v toplih besedah zavzel posebno za staro upokojenje.

Predsednik UJU M. Rabrenović je govoril v prilog učiteljstva in je posebno poudaril težkoče, ki so nastale zaradi izplačevanja stanarin in kuriva učiteljstvu. Naglasil je potrebo, da se učiteljstvo izenači glede vseh prejemkov z ostalimi uradniki z isto izobrazbo, posebno pa, da se uredi plačevanje stanarine na ta način, da bo prejemale stanarino učiteljstvo od države.

Ko se je razvila živahna razprava glede izpopolnitve organizacije celokupnega državnega uradništva, so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Upravi glavne Činovniškega saveza se izrazi popolno zaupanje in zahvala za delo v činovniškem savezu, posebno pa za trud in delo pri zakonu v nadi, da je storil vse, kar je bilo mogoče, da se izboljšajo prejemki uradnikov II. in III. kategorije.

2. Naroča se, naj podvzame vse, da bo zakon sprejet čim prej, z veljavnostjo novega proračunskega leta.

3. Zaproši naj g. ministra financ, da sprejme posebno deputacijo, ki naj ponovno razloži g. ministru težki položaj državnih uradnikov, posebno staroupokojenecv.

4. Glede sklicanja kongresa propuša glavni upravi, da po svoji uvidenosti določi kraj in čas kongresa.

Kot posebni sklep je bil sprejet še predlog predsednika UJU M. Rabrenovića, da naj dobe vsi uradniki z isto izobrazbo isto stanarino iz državne blagajne.

Posebna deputacija je bila naslednjega dne sprejeta pri g. ministru financ, ki je tolmačila želje in potrebe celokupnega državnega uradništva in ga prosila, naj se zavzame za kar najugodnejšo rešitev uradniškega zakona.

Seje izvršnega odbora UJU.

Ki se je vršila dne 22. februarja t. l. v Beogradu se je udeležil poverjenik A. Skulj s tovarišem Iv. Dimnikom in Josipom Ribičičem, ki je zastopal obolelega tov. tajnika Josipa Kobala. Ker se je vršila istočasno tudi seja glavne »Činovniškega saveza«, na kateri se je razpravljalo o uradniškem zakonu, je bilo nujno potrebno večje udeležbe od strani našega poverjenišva.

»Dački dom«.

Predsednik Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva je uvodoma podal razveseljivo gospodarsko stanje »Dačkega doma«, ki je proti visoki vrednosti le še malo obremenjen. Pozrtvovalnost učiteljstva bo kmalu poravnala zadnje breme. Sedaj je namesčenih v domu poleg upravnih prostorov UJU nad 70 postelj za prenočevanje učiteljev in dece ob izletih in obiskih Beograda.

Ob tem poročilu smo si mislili slovenski delegati, kdaj se nam zasmeje oni čas, ko

Splošne vesti.

— Današnja številka je malo zakasnila zaradi sej v Beogradu.

— Za sreskega šolskega nadzornika v Ljubljani je imenovan Rado Grum, vadniški učitelj na državnem moškem učiteljsku v Ljubljani.

— Prošnja p. n. učiteljstvu. Prejelj smo in objavljamo: Uprava Kmetijske Maticice v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, vljudno vabi k sodelovanju vse one gg. učitelje(ice), ki posvečajo tudi izven šole svoje sile prosveti in gospodarskemu napredku našega podeželja. Mnogo je še krajev, kjer nima Kmetijska Matica svojega poverjenika, ki bi z nabiranjem naročnikov širil dobro, poučno in predvsem kmetijsko-strokovno knjigo med naše kmetjsko ljudstvo. Zato ta naša prošnja. Obrnite se z dopisnico na gorenji naslov po podrobnejša navodila! Opozarjamo že danes, da izide v letošnji ediciji Kmetijske Maticice aktualno delo o združništvu.

— Vsem p. n. subskribentom dr. Gogalovega dela »Pedagoške vrednote mladinskega gibanja« se tem potom sporoča, da knjiga vsled premajhnega odziva od strani prizade te naše javnosti — 675 priglasencev — ne izide. Vsi oni subskribenti, ki so vplačali kakšen znesek, dobe denar vrnjen če to javijo podpisanimu blagajniku (Ljubljana, Poljski nasip št. 14/L), v nasprotnem slučaju se jim bo plačani znesek vpisal v dobro na račun članarine za leto 1931. Možno je, da izide dr. Gogalova knjiga kot redna knjiga pri Slov. Šolski Matici za tekoče leto. — V Ljubljani, 24. februarja 1931. — Pavel Plesničar, blagajnik Slovenske Šolske Maticice.

bomo tudi mi v svoji hiši, ko bodo naše tovarišice in tovariši lahko prenočevali pod lastno streho. Od pozrtvovalnosti in vztrajnosti je odvisno kdaj dočakamo ta dan, ki ga pripravljamo že dolgo vrsto let.

Notranje zadeve UJU.

Nadalje je poročil predsednik o nekaterih izpremembah v izvršnem odboru. Pozdravil je novo vstopivše žlane izvršnega odbora.

Iz njegovega poročila smo zaznali, da lepo napredujeta »Narodna Prosveta« in pedagoško glasilo »Učitelj«.

Poslovanje se v Udruženju lepo izpopolnjuje, pisarna je že povsem urejena.

Predsednik je bil sprejet tudi pri gosp. ministru prosvete in mu tolmačil vse želje in potrebe učiteljstva.

Udruženje je podvzelo vse potrebne korake, da se vse učiteljstvo udrži v skupni stanovski organizaciji in tako pokaže pravo umevanje državnega in stanovskega edinstva.

Udruženje je podvzelo vse potrebne korake ob vsaki priliki v korist in obrambo svojih članov, posebno pa v izboljšanje našega gmotnega položaja.

Poročila poverjenikov.

Po predsednikovem poročilu so podali poverjeniki izbrana poročila o stanju in položaju v svojih poverjeništvih. Iz poročil je razvidno, da se organizacija vsepovsod lepo razvija in izpopolnjuje.

Razveseljivo je dejstvo, da je po minulih pretresljajih zavladala lepa in razveseljiva harmonija med vodstvom in poverjeništvu.

Uradniški zakon.

V zadevi uradniškega zakona je bil predsednik M. Rabrenović dvakrat pri g. ministru prosvete.

Udruženje pa je bilo tudi v stalnih stikih s predsedstvom »Činovniškega saveza«.

Ponovno je bil tov. predsednik v nedeljo, dne 22. t. m. pri g. ministru prosvete ter mu predložil vse želje učiteljstva in ga prosil za sprejem celokupnega izvršnega odbora s poverjeniki.

Ko so se razpravljala še razna važna stanovska in organizacijska vprašanja, je predsednik zaključil lepo uspešno sejo s poročilom, da je g. minister prosvete določil sprejem celokupnega izvršnega odbora in zastopnikov poverjeništev za ponedeljek ob 10. uri dopoldne.

Pri g. ministru prosvete.

Ob tri četrt ure trajajoči avdijenci je tov. predsednik UJU tolmačil g. ministru vse težnje učiteljstva, posebno glede zakona o narodnih šolah, pravilnika učiteljskih stanarin in njihovih prejemkov po novem uradniškem zakonu, Glavnega Prosvetnega Sveta ter o različnih organizacijskih zadevah.

G. minister je odgovoril na poedina vprašanja in naglasil: Pravilnik k zakonu o narodnih šolah je bilo treba še izpopolniti in bo skoraj odobren.

Ko je še izrazil željo, naj vse učiteljstvo udruženo v stanovski organizaciji tudi v bodoče z isto vneto deluje za prosep države in prosveto naroda, se je poslovil po trideseturni avdijenci od zastopnikov Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva.

— Opozorilo prijavitelcem za sprejem v Učit. Samopomoč. Iz zadnjih let hrani U. S. par sto prijav tovarišev in tovarišic, ki so prosili za sprejem v društvo pri naših poverjenikih na učiteljskih zborovanjih ali pa neposredno pri društveni upravi v Ljubljani. Društvena uprava jim je poslala položnice z označenim zneskom, s katerimi bi poravnali sprejemne pristojbine pri U. S. Do danes pa teh zneskov še niso nakazali. Zaradi tega ne morejo postati pravi člani U. S., njih družine (dediče) pa ne morejo biti deležne velikih denarnih podpor, kakršne nakazuje U. S. — danes 12.580 Din. — V teh dneh je razposlala društvena uprava položnice ali prijavnice — zadnje onim ki niso sporočili potrebnih rojstnih podatkov — vsem prijavitelcem iz leta 1929. in 1930. Nakažite na položnicah označene zneske takoj, da se Vas more vpisati v člansko knjigo kot prave člani. Kdor je prejel prijavnico, naj izpolnjeno in potrjeno vrne društveni upravi, na kar dobi položnico za nakazilo sprejemnih pristojbin. Vabim vse tovariše in tovarišice, so proge in vdove učiteljev, ki še niste nad 45 let stari, da se takoj prijavite za sprejem v U. S. To bo le Vam in Vašim družinam v korist, ker si s članstvom pri U. S. zagotovite za slučaj nesreče — smrti — prav izdatno denarno podporo.

— Kako se meče učiteljstvo iz Kmetijske družbe. Iz sejnega zapisnika glavnega odbora Kmetijske družbe v Ljubljani, ki ga prinaša »Tovariš« št. 27. z dne 5. t. m. zveni, kot bi bil tam navedeni učitelj v Laporju kdaj zaprosil Kmetijsko družbo za dovoljenje, da sme po novih pravilih še nadalje tajnikovati pri domači, od njega ustanovljeni Kmetijski podružnici. Koliko je resnice na tem predodku je razvidno iz dotičnega odloka samega, ki se v uvodu dobesedno glasi tako-le: »Načelstvu Kmetijske podružnice v Laporju št. 60 R/C, 10. februarja l. l. —

Tajnik te podružnice g. šolski upravitelj Fr. Vendramin je naslovil na Kmetijsko družbo dopis, v katerem prosi za pojasnilo, če sme biti voljen v podružnični odbor... (on, kakor tudi njegov tovariš L.). Dalje pravi ta odlomek med drugim: »Ker je pa v nekaterih podružnicah delovanje odvisno v veliki meri od oseb, ki so na kulturnem polju delovne in agilne, ne odgovarjajo pa določilom § 5. družbenih pravil« (ker ne rede namreč vsaj enega govoda) »in zato ne morejo biti redni člani, smatra glavni odbor, da je v takih primerih umestno, da se pritegne k sodelovanju te osebe, ker je to za delovanje in celo za obstoj podružnice neobhodno potrebno. V takih primerih sme podružnični odbor naprositi glavni odbor Kmetijske družbe za dovoljenje, da sme take osebe pritegniti v odbor.« Do danes pa ni še nihče prošil za slično dovoljenje ne jaz, ne podružnični odbor. Tega namreč tudi ni bilo nikoli potrebno, ker je bilo isto izdano že takoj v naslednjih vsticah na istem odluku, pod isto številko in na isti strani. — Fr. Vendramin, šolski upravitelj v Laporju. — Opomba: Objava je bila izvršena dobesedno iz »Kmetovalca«, kakor je »Kmetijska družba« objavila izpisek iz sejnega zapisnika. — Uredn.

— Učiteljski dom, reg. zadruga z o. z. v Ljubljani. Vabilo na III. redni občni zbor Učiteljskega doma v Ljubljani, reg. zadruga z o. z., ki se bo vršil dne 19. marca 1931. v sobi odsekov UJU — Franciškanska ulica 6 (sprednja hiša) v Ljubljani. Začetek ob 9. uri. Dnevni red: 1. Poročilo podnačelnika. 2. Poročilo tajnice. 3. Računski zaključek za III. poslovno leto. 4. Revizijsko poročilo. 5. Poročilo nadzorstva. 6. Volitve. 7. Slučajnosti. Opomba: Ako bi občni zbor ne bil sklicen ob napovedani uri, se vrši čez pol ure drug občni zbor, ki sklicpa ne glede na število zastopanih zadržnikov. V smislu § 16. združnih pravil je računski zaključek s prilogami razpložen v pisarni UJU vsem zadržnikom na vpogled 14 dni po razglasitvi tega vabila. — Načelstvo Učiteljskega doma v Ljubljani, dne 22. februarja 1931. — Štravs Karel, s. r., podnačelnik. Malenšek Marija, s. r., tajnica. — Izpisek iz računskega zaključka. Celokupni promet je znašal Din 1.248.385/10. Vsega aktivnega premoženja je bilo ob koncu leta 1930.: Gotovina v blagajni Din 230/97. Blago v zalogi je bilo vredno Din 26.281/50. Hranilne vloge Din 546.036/04. V poštni hranilnici je bilo Din 699/53. Na zemljiših in igriščih imamo terjati Din 2521/17. Vrednostni papirji Din 28.220. Deleži pri Zvezi in drugje Din 887/50. Inventar je vred. Din 490. Skupno aktivno premoženje torej znaša Din 605.366/71. Ako primerjamo to vsoto z ono iz računskega zaključka za II. poslovno leto v znesku 558.803/32 vidimo, da je premoženje naraslo za Din 46.563/39. — Josip Kobal, s. r., blagajnik.

— Filmski aparat za šolo proda deška osnovna šola na Jesenicah. Filmski trakovi na razpolago. — Državna deška osnovna šola na Jesenicah.

— Zakon o narodnih šolah mora imeti vsaka učiteljica in vsak učitelj, ker mora poznati nove predpise, po katerih se mora ravnati. Rabite ga dnevno in ga morate imeti vedno pri roki. Učiteljska tiskarna je znižala svoji izdaji ceno na Din 15. Ta izdaja vsebuje tudi zakon o Sokolu kraljevine Jugoslavije ter vse potrebne določbe iz zakona o učiteljskih in srednjih šolah. Ako še nimate zakona, naročite ga takoj po dopisnici pri Učiteljski knjigarni v Ljubljani, dokler je še kaj zaloge.

Učiteljski pevski zbor UJU.

—pev. Pevski zbor učiteljstva UJU v Ljubljani sporoča vsem članom in članicam, da se bo vršil zadnji pevski tečaj za turnejo 27. februarja, začetek ob 20. uri samo za ženski zbor, 28. februarja začetek ob 8. uri ter 1. in 2. marca pa za mešani zbro v prostorih Glasbene Maticice. Polnoštevilna in točna udeležba strogo obvezna. — Odbor.

Osebne zadeve.

—i Imenovanja učiteljskih novincev. Nameščene so sledeče učiteljske abiturientke: Volčjak Ljudmila pri Sv. Trojici pri Rakeku, Udir Franciška v Veliki Dolini pri Krškem, Levstek Danijela na Sladkem vrhu pri Mariboru, Cotič Marija v Prosenjakovcih pri Murski Soboti, Kolenc Marija v Križevcih pri Ljutomeru, Romold Zdenka v Rušah pri Mariboru, Aljančič Marija v Mokronogu, Krašovec Antonija v Šalovecih pri Murski Soboti, Ankele Marta v Križah pri Trzinu, Najžer Bronislava v Sv. Juriju ob Ščavnici, Arko Štefanija v Gornji Radgoni.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učit. Samopomoč v letu 1930. Iz računskega zaključka za leto 1930. navedem članom in prijateljem U. S. v obvestilo sledeče podatke: v letu 1930. je v društvo vstopilo 168 članov, umrlo je 30, izstopilo 13, izključenih je bilo 12 članov. Koncem leta 1930 je imelo društvo 2507 članov. Umrli vots je znašala 2%. Ob smrti je bil najstarejši član 88, a najmlajši 24 let star. Članski prispevek je znašal za enega člana za vse leto 156 Din. Društveniki so redno nakazovali članski prispevek, le mal odstotek ni bil točen s plačili. Koncem leta 1930. je znašal

zaostanek okroglo 20.000 Din. Izplačane posmrtnine družinam (dedičem) umrlih so znašale 370.160 Din. Od ustanovitve do danes je U. S. izplačala na posmrtninah znesek 1.502.922/50 Din. Denarni promet v letu 1930. je znašal 2.022.968/70 Din. Društvo ima svoje poverjenike (zupnike) v učiteljskih društvih, ki prav uspešno priporočajo svojim tovarišem(icam) vstop v U. S., nabirajo za njo člane in prijazno posredujejo med pri-glašenci in upravo U. S. Vsem tem se društvena uprava ob sklepu leta za njih ustrezno ljubežnost najlepše zahvaljuje in jih prosi pomoči še za naprej.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prešli položnice za nakazilo članskega prispevka za 233. do 235. smrtini slučaj, to je: Viktorija Pristovšek, Ljubljana; Ljudmila Kostl, Senovo pri Rajhenburgu in Ivan Kät, Sv. Križ pri Rogški Slatini. Članski prispevek znaša 16 Din, za zakonske pare 31 Din. Nепорavnani zneski iz prejšnjih mesecev so prištetli k temu znesku. Vsak član poravnava z zneskom na zadnji položnici vse plačilne obveznosti pri društvu. Posmrtnine za zadnje tri smrtne slučaje znašajo 37.630 Din. U. S. ima koncem februarja leta 1931. 2516 članov.

Stanovska organizacija UJU

Iz društev:

IZJAVA.

—s Učiteljstvo šoštanjkega učiteljskega društva zbrano na svojem zborovanju dne 14. februarja v Šoštanju, izjavlja, da se popolnoma strinja s spomenico podano na seji širjega sosveta v Ljubljani.

Vabila:

— BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 7. marca t. l. v Črnomlju. Predava dr. M. Kozina o združništvu in B. Jurančič o delovni šoli.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ KONJICE bo zborovalo dne 4. marca. Zborovanje celodnevno. Začetek ob 9. uri v Narodnem domu. Udeležba obvezna.

— UČITEJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA. Ker se zaradi izredno neugodnega vremena ni mogel vršiti občni zbor našega društva dne 14. februarja, zato sklicujem zborovanje učiteljskega društva na dan 6. marca, in sicer na istem mestu, ob istem času in z istim dnevnim redom. — Za podpredsednika: Požegar.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KRŠKI OKRAJ. Vabilo k zborovanju, ki se bo vršilo v soboto 7. marca 1931. ob 10. uri v šolski telovadnici v Krškem. Dnevni red: 1. Telovadni nastop in predavanje o sodobni telovadbi z lozirom na Tlašev sistem; predava tov. Iv. Lavrenčič iz Maribora. 2. O podmornicah; predava fregatni kapitan v pok. g. VI. Pfeifer. 3. O reformni šoli in o čitalnem pouku; predava tov. E. Dolinar. 4. Situacijsko poročilo. 5. Samostojni predlogi. 6. Slučajnosti. — Odbor.

— LOGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto, dne 7. marca 1931. v osnovni šoli na Rakeku. Pričetek ob 8. uri. Poleg društvenih poročil je na dnevnem redu tudi predavanje o združništvu.

— PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 9. marca v Ptuj v risalnici Mladice ob 9. uri. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Dopisi. 3. Računstvo v nižjih treh razredih; referira tov. Kofol Ljudmila. 4. Nastop službe, referira tov. Čokl Ignacij. 5. Slučajnosti. — Odbor.

Poročila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BREŽIŠKI SREZ je zborovalo dne 7. februarja 1931. na Vidmu.

Statistika: Učiteljstva v okraju 124, vlačnjenih 106, navzočih 70, t. j. 66%.

I. Pred zborovanjem je bila skupna hospitalizacija v poizkusnem razredu tov. Bitenca iz Leskovca, ki je v ta namen privedel svoj razred na Videm. Trajala je od 10. do 12.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da zagotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v zemljepisnem pouku

Silke za Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvastih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296'—

razume se, da skupno z učno knjigo, javljanjem in poštnino. Silke so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe silke v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/28 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadran.

Nudite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodni lepote našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zavest z dosegom ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Naročila se pošiljajo na:

Drž. pov. Matična knjigžara, šolski odto, v Zagrebu, ulica 52